

DANMARK UD AF KRISEN

– TILBAGE TIL GRØN VÆKST

70 KONKRETE FORSLAG

5 INDSATSOMRÅDER: Klima, infrastruktur, udvikling,
eksport og konkurrencekraft

30.000 ARBEJDSPLADSER

45 MIA. KR. MERE I VELSTAND

EN FJERDEDEL AF CO₂-MÅLET

Danmark ud af krisen – tilbage til grøn vækst

Vi kan allerede nu med sikkerhed sige, at Coronakrisen kommer til at sætte sine spor på verdens og Danmarks økonomi langt ud i fremtiden. Virksomheder bukker under, tusinder mister deres job og investeringer udskydes. Vi skal tilbage til 2. verdenskrig for at se noget lignende.

Godt gjort

Regeringen og et samlet folketing har gjort meget for, at vi i fællesskab kan stå imod krisen. Der er lanceret historiske hjælpepakker for at sikre virksomhederne likviditet og give kompensation for løn og omkostninger i en tid, hvor salget svinder... eller helt forsvinder.

Der er vist rettidig omhu. Det er DI's vurdering, at de hidtidige initiativer holder hånden under op mod 200.000 arbejdspladser. Tak for det. Og tak for et rigtig godt samarbejde.

Men der skal desværre mere til

Selv danmarkshistoriens største sikkerhedsnet er ikke nok, når verden omkring os går helt i stå, og vores eksportjobs også er i fare. Hvis de fyrede medarbejdere hurtigt igen skal have et arbejde at stå op til, så skal vi som samfund skubbe økonomien i gang, når samfundet gradvist åbnes op igen.

Dette oplæg ”Danmark ud af krisen – tilbage til grøn vækst” omhandler mere end 70 konkrete forslag, der vil sikre, at Danmark igen kan komme op i kadence, når Danmark igen åbnes op. Vi kan med denne pakke sikre 30.000 arbejdspladser og løfte velstanden med 45 mia.kr.

En indsats for hele Danmark

De 30.000 arbejdspladser gavner hele Danmark – os alle sammen. Det er en håndsrækning til de mange SMV'er i dansk erhvervsliv og DI's forslag nytter i *hele* landet. Fra små eksportvirksomheder op igennem den jyske hede over højteknologiske startups nær universiteterne til de mange transport- og servicevirksomheder, der holder hjulene i gang.

Det er vigtigt, at vi med ”Danmark ud af krisen – tilbage til grøn vækst” hjælper *hele* dansk erhvervsliv. Og vi gør det klogt, hvor vi både sikrer et markant bedre klima og investerer i udvikling og digitalisering. Det sker inden for fem indsatsområder:

1. Klimatiltag, der virker hurtigt
2. Fremryk investeringer i infrastruktur og anlæg
3. Styrk udvikling, fornyelse og digitalisering
4. Danmark som stærk eksportnation – også i fremtiden
5. Flere penge mellem hænderne til borgere og erhvervsliv

Vi skal investere massivt i et bedre klima

Coronakrisen ramte Danmark på et tidspunkt, hvor der var bred konsensus mellem politikere, erhvervsliv og borgerne om at sætte ind overfor klimaudfordringerne og sikre, at det også kan blive et fremtidigt væksteventyr for Danmark. Det er helt afgørende, at vi i fællesskab holder fast i det perspektiv lige nu.

”Danmark ud af krisen – tilbage til grøn vækst” giver et solidt bidrag til et bedre klima. Forslagene, som alle kan sættes i gang nu, vil reducere CO₂-udledningen med 3,9 mio. ton i 2030. Det svarer til, at vi med denne pakke leverer en fjerdedel af det, der skal til for at nå regeringens 70 procents-målsætning. Heri er endog ikke medregnet de forventninger, der er til såkaldt Power-To-X og CCU på den længere bane, der forventes at have meget store potentialer for at bidrage til CO₂-reduktion.

DI opfordrer derfor regeringen og folketinget til i særlig grad at have fokus på grøn omstilling og klima i forbindelse med offentlige investeringer og øvrige tiltag, der skal stimulere økonomien i samfundet. Det gælder også den infrastruktur, der skal sikre, at vi er forbrugere på en mere klimavenlig måde.

Mere infrastruktur og bedre bygninger skaber arbejdspladser og energieffektivitet

Suspendering af anlægsloftet vil sikre en markant øget energieffektivitet i den dansk bygningsmasse. Hvis DI's øvrige anbefalinger også realiseres samtidig med, at Landsbyggefondens midler slippes fri, vil effekten være endnu større. Derudover kan ny eller forbedret infrastruktur give store samfundsøkonomiske gevinster – og skabe arbejdspladser på et tidspunkt, hvor behovet er stort.

Investeringer i ny viden og digitalisering sikrer innovation og øget produktivitet

Corona giver et betydeligt set-back i den digitale omstilling og investeringerne i ny viden i mange virksomheder rundt om i landet – særligt i de små og mellemstore. Der er behov for at afbøde dette ved at understøtte udviklings- og vidensaktiviteter i både virksomheder og den offentlige sektor. Regeringen kan med både nye investeringer, hvor man holder hånden under eksisterende projekter og aktiviteter, der ellers vil gå i stå, og ved at løfte investeringer i eksisterende tiltag og aktiviteter bidrage stærkt til fortsat digitalisering, udvikling og fornyelse.

Eksporten er Danmarks kilde til velstand

Danmark er en lille åben økonomi, der er dybt afhængig af udlandet, og eksporten er den vigtigste drivkraft for den økonomiske vækst i Danmark. Første coronabølge ramte virksomheder med aktivitet, hvor mennesker samler sig, eller med salg af ikke-kritiske produkter særligt hårdt. Næste bølge rammer eksportvirksomhederne, da efterspørgslen i EU og ude i verden også falder dramatisk. Der er brug for, at EU gør hvad der overhovedet er muligt for at holde gang i det indre marked og dermed også dansk eksport. Og på nationalt niveau skal Danmarks Eksportkredit (EKF) påtage sig en vigtig rolle og i en overgangsperiode i højere grad agere som bank.

Stærkere konkurrencekraft for hele erhvervslivet og flere penge til forbrug

Når vi letter virksomhedernes og danskernes omkostninger, øger vi Danmarks konkurrencekraft. Det gør virksomhederne i stand til at vinde ordrer og arbejdspladser til Danmark i en svær tid og sætter gang i økonomien. På dette felt ligger der en række vedtagne tiltag, som endnu ikke er sat gang, men som oplagt kan fremrykkes. Og det belaster kun statens kasse i meget begrænset omfang.

Der er redegjort for DI's konkrete anbefalinger inden for de fem indsatsområder nedenfor. Der er fokus på nationale tiltag, men det betyder dog ikke, at vi ikke også skal have fokus på EU's helt centrale rolle i den fremadrettede indsats.

Finanspolitiske vurderinger og effekter af "Danmark ud af krisen"

Coronakrisen har gjort strengt nødvendigt, at staten er trådt til med en række hjælpepakker for samlet ca. 60 mia. kr. Hertil kommer garantier og likviditetsforskydning for ca. 230 mia. kr. Hjælpepakkerne er bl.a. med til at sikre virksomhederne likviditet og kompensation for løn og omkostninger i en tid, hvor tusindvis af jobs forsvinder. Det er der al mulig grund til at kvittere for. Hjælpepakkerne kan med sikkerhed mindske antallet af konkurser og uddelte fyresedler. Effekten er der imidlertid enorm usikkerhed om. Vores bedste bud er, at de vedtagne pakker er med til at holde hånden under op mod 200.000 jobs.

De mere end 70 forslag i "Danmark ud af krisen – tilbage til grøn vækst" vil umiddelbart lempe finanspolitikken med ca. 90 mia. kr. Altså halvanden gange så meget som de allerede vedtagne hjælpepakker, så den samlede lempelse når op på ca. 150 mia. kr.

Forslagene skønnes med stor usikkerhed at kunne mindske nedgangen i BNP med 45 mia. kr. eller ca. 1,9 procentpoint. Det er en finanspolitisk stimulipakke der er lidt større end i 2009 – vel og mærke oven i de allerede vedtagne hjælpepakker. Forslagene vil ud over at skubbe økonomien op i gear igen samtidig være med til at styrke dansk erhvervsliv, klimaet og privatøkonomien for danskerne.

Den samlede pakke forværrer den offentlige saldo i år med ca. 40 mia. kr. (1,7 pct. af BNP). Langt hovedparten af tiltagene er dog midlertidige, hvorfor den varige virkning kun er knap 8 mia. kr.

Effekt af DI's forslagspakke i 2020

	Umiddelbar lempelse	Effekt på primær saldo	Effekt på BNP	Effekt på beskæftigelse
	Mia. kr.	Mia. kr.	Mia. kr.	1.000 fuldtids-personer
Klimatiltag der virker hurtigt	9	-8	3	2
Fremryk investeringer i infrastruktur og anlæg	11	4	7	6
Styrk udvikling og fornyelse	7	-5	3	2
Danmark som stærk eksportnation	0	+	+	+
Flere penge mellem hænderne til borgere og erhverv	61	-30	33	21
Samlet effekt af DI's plan	88	-40	45	30

Anm: De beregnede effekter på BNP og beskæftigelse er forbundet med betydelig usikkerhed, da de anvendte multiplikatorer for ændringer i offentlige udgifter og indtægters effekt på aktiviteten i samfundet ikke nødvendigvis er gældende i den nuværende særlige økonomiske situation.

Historisk udbetaling af indefrosne feriepenge via statslig mellemfinansiering

Et centralt element i planen er, at der etableres en statslig mellemfinansieringskonto, således, at der er muligheder for at bringe de indefrosne feriemidler i spil, når ferieåret er afsluttet d. 1. september. Det skønnes at kunne sende omkring 55 mia. kr. ekstra ud til de danske lønmodtagere under den klare forudsætning af, at staten sikrer den nødvendige mellemfinansiering for de mange virksomheder, som har de indefrosne midler stående som en del af en i forvejen trængt likviditet¹.

1. Klimatiltag, der virker hurtigt

En række tiltag understøtter helt naturligt både vækst og klima. Derfor er det særligt relevant for regeringen at se i denne retning. Nedenfor er en række anbefalinger som vil have effekt på kort og mellemlang sigt.

1.1 Grøn varmforsyning

En del af varmforsyningen udgøres i dag af oliefyr i ca. 80.000 husstande. Selvom en stor del af varmforsyningen er omstillet til grøn energi allerede, så er det en umiddelbar realistisk opgave at få fremskyndet yderligere grøn omstilling i varmforsyningen ved en fremskyndet konvertering af den fossilt baserede individuelle rumopvarmning i danske husstande.

DI foreslår derfor, at der etableres en konverteringspulje på i alt 500 mio. kr. til omlægning af individuel opvarmning fra olie til vedvarende energi.

1.2 Startpulje til udvikling af Power-to-X og CCU/CCS

Power-to-X er produktion af grønne brændsler, som kan anvendes, hvor der ikke direkte kan elektrificeres, eksempelvis skibe, fly, tung vejtransport og tung industri. Power-to-X er derfor en nødvendig forudsætning for fuld dekarbonisering i 2050. Der er behov for modning af teknologien til kommercielt bæredygtig storskala produktion. En betydelig del af de brintbaserede brændsler er afhængige af CCU/CCS – fangst og anvendelse af CO₂.

DI foreslår, at der etableres en startpulje på i alt 2 mia. kr. til modning af teknologierne til kommerciel bæredygtig storskalaproduktion.

1.3 Grøn omstillingspulje

En pulje på 500 mio. kr. årligt frem mod 2030 skal understøtte fremstillingsindustriens investeringer i elektrificering via industri-varmepumper til lav- og mellemtemperatur industriprocesser. Omstillingen vil også understøtte virksomhedernes konkurrenceevne da der vil kunne produceres mere output pr. energienhed grundet et lavere energitab fra eget brændselsforbrug.

¹ Forslaget om mulighed for udbetaling af feriepengene har karakter af en engangsudgift relateret til at modgå Covid19, og forværringen af saldoen på ca. 26 mia. kr. vil derfor forventeligt ikke forværre den strukturelle saldo.

1.4 En styrket energieffektiviseringsindsats i industrien

En fremrykket indsats for energieffektivisering vil bistå med at fremtidssikre den grønne omstilling af hele samfundet og indpasning af grøn energi i sektorerne bedst muligt – samtidig med at CO₂-udledningen fra industrien sænkes frem mod 2025.

Derfor foreslås det ekstraordinært at styrke energieffektiviseringsindsatsen i industrien udover det aftalte niveau i energiaftalen ved fremrykning af pulje, styrket rådgivning og finansieringstiltag, der hjælper virksomhederne til at realisere potentialerne og få endnu mere ud af energiresourcerne.

DI foreslår, at den eksisterende markedsbaserede tilskudspulje fra 2021-2024 målrettet besparelser i procesenergi i industri- og serviceerhverv på 300 mio. kr. årligt fremrykkes til 2020 og tilføres yderligere 200 mio. kr. årligt.

1.5 Fremrykning af infrastrukturinvesteringer i gasnettet

Fremrykning af infrastrukturinvesteringer og yderligere udbygning af naturgasnettet vil styrke industriens energiforsyning og bane vejen for en effektiv omstilling af tunge energiprocesser der ikke kan elektrificeres til enten naturgas eller biogas. Det vil direkte kunne bidrage til at fastholde den type industriproduktion i Danmark og derfor understøtte økonomisk vækst og videre udvikling af den danske energiintensive industriklunge. I Energiaftalen fra 2018 er der afsat 240 mio. kr. (nominelt) årligt over 20 år til udbygning med biogas og andre grønne gasser til opgradering, transport, industrielle processer.

DI foreslår, at naturgasnettet udbygges til særligt energitunge punktkilder i dele af Danmark, fx til sukkerfabrikkerne på Lolland-Falster samt Aalborg Portland i Nordjylland. Der bør afsættes 300-400 mio. kr. til netudbygningen.

DI foreslår endvidere, at der afsættes en særlig pulje på 200 mio. kr. årligt over 20 år til etablering af yderligere biogasanlæg, der er særligt rettet mod forsyning af særligt energitunge punktkilder, hvor der ikke kan ske anden VE-konvertering.

1.6 Tilpasning af økonomisk regulering af elselskaberne til styrkelse af elektrificeringen

Netselskaberne kommer til at spille en nøglerolle i en øget elektrificering af det danske energiforbrug frem mod 2030. Med øget VE-baseret elproduktion, flere elbiler til erhverv og private samt flere elvarmepumper i danske virksomheder og husstande bliver der behov for at styrke elinfrastrukturen både i form af ladeinfrastruktur og netforstærkning- og udbygning.

DI foreslår, at elselskabernes netomkostninger generelt midlertidigt friholdes for effektiviseringskrav, som ellers vil bremse den økonomiske aktivitet som følge af mindre efterspørgsel. Effektiviseringskrav udgør p.t. i størrelsesordenen ca. 50 mio. kr. årligt., som svarer til at elnetselskaberne sænker deres efterspørgsel med tilsvarende beløb, hvilket der ikke er behov for, når vi skal ud af krisen. Man kan ikke forvente at et effektiviseringskrav udmøntet gennem lavere tariffer her og nu omsættes til tilsvarende højere efterspørgsel. Derfor er et moratorium i effektiviseringskrav at foretrække for at give bidrag til efterspørgsel i økonomien her og nu.

Endvidere foreslår DI, at det besluttet at indføre et simpelt grønt tillæg til elselskabernes indtægtsrammer til hurtig implementering, der kan sikre investeringer i elnettet, så det er klart til nyt grønt elforbrug fx konkret afledt af ladestandere, elbiler og elvarmepumper. Tillægget vil være på mindst 0,35 mia. kr.

1.7 Styrk mulighederne for udbygning af ladestandere

Pr. 1 januar 2021 er der 425 mio. kr. tilbage i puljen til grøn transport på samlet 500 mio. kr. fra energiaftalen 2018.

DI anbefaler, at disse midler fremrykkes og udmøntes i 2020-2023 og går til at reducere omkostninger forbundet med selve tilslutningen til elnettet af ladestandere i byer, i yderområder samt ladestandere målrettet erhvervskørsel i industriområder mv. (dvs. "infrastruktur under jorden").

Nettilslutningen medfører store økonomiske omkostninger til grave- og anlægsarbejde, hvilket i dag fraholder ladeoperatører i at foretage investeringen. Der er også selve etableringen af nettilslutningen, der kan styrke beskæftigelsen. Puljen uddeles som udbud.

Yderligere anbefaler DI, at der etableres en årlig pulje på 50 mio. kr. om året i 2020-2023 til opførelse af landstrømanlæg til færger og krydstogtskibe i danske havne, så disse ikke udleder CO₂ og forurener luften, når de er i havn.

1.8 Øget og fremrykkede udbud af havvind, sol og landvind

Vedvarende energi skal i 2030 være hovedkilden i Danmarks energiforsyning. Derfor skal der i de kommende år ske en markant udbygning med vedvarende energikilder i Danmark. I Energiaftalen fra 2018 er der aftalt etablering af 3 havvindmølleparker frem mod 2030 med en samlet kapacitet på op til 3 GW, og der er afsat 4,2 mia. kr. (2018-priser) til teknologineutrale udbud af solceller og landvind mv. for perioden 2020-2024. Samtidig er der indført et loft for antallet af landvindmøller på 1850 i 2030 fremfor de nuværende omkring 4300.

DI foreslår, at ambitionen for den danske havvindudbygning øges fra op til 3 GW i 2030 til 5 GW i 2030, og at der vedtages en klar udbygningsplan, hvor udbygningen fremrykkes. Samtidig skal de teknologineutrale udbud for sol og landvind styrkes og fremrykkes, således at der afsættes yderligere 2 mia. kr. i perioden (fordelt ved 0,8, 0,6, 0,4 og 0,2 mia.kr. i årene 2020-2023) samtidig med en afskaffelse af det aftalte loft på 1850. Dette vil samlet set skabe en klar pipeline med umiddelbar jobskabelseseffekt i hele værdikæden.

1.9 Effektiviseringskrav på klimatilpasningsprojekter.

Regeringen og forligspartierne bag vandsektorloven arbejder pt. på at justere de gældende regler for finansiering af klimatilpasningsprojekter, således at vandforsyningerne fremover kan finansiere 100% af projekterne via opkrævning hos forbrugerne. Det er positivt, da den nuværende kommunale medfinansiering har medført, at denne type projekter reelt er stoppet.

Reglerne er udformet, så spildevandsselskaberne skal effektivisere på en investering, før de reelt har fået tillægget i deres indtægtsrammer, og dermed udelukkende kan foretage effektiviseringen i deres almindelige drift, der i forvejen er omfattet af det årlige effektiviseringskrav. Derfor vil den påtænkte regelændring ikke sætte gang i fornuftige klimatilpasningsprojekter, som det var tanken bag ændringerne.

DI foreslår, at tillæg til klimatilpasning friholdes for effektiviseringskrav, som hidtil, men at der i stedet stilles krav til at projekterne gennemføres effektivt, som der også delvist lægges op til med kravene om, at projekterne skal være samfundsøkonomisk hensigtsmæssige.

Ligeledes foreslår DI, at der igangsættes et arbejde med at se på takststrukturen i spildevandsselskaberne, så der sker en afkobling mellem drikkevandsforbruget og klimatilpasning. Det bør finansieres på anden vis, f.eks. pr. udledning eller grundstørrelse.

1.10 Mere biobrændstof i transporten

Biobrændstoffer spiller en vigtig rolle for at reducere udledningerne i tung transport. I dag udgør brug af biobrændstoffer ca. 90 pct af al vedvarende energi i transporten, men de resterende 10 pct udgøres af VE-el på jernbanen.

Fra 2021 og frem skal der som minimum iblandes sammen mængde biobrændstoffer som i 2020. VE-direktivet stillet krav om 10 pct. VE i transporten fra 2020 og når el og biogas er fratrukket vil der reelt skulle iblandes ca. 8 pct. flydende biobrændstoffer.

Udvikling, produktion og iblanding af flere og bedre biobrændstoffer skal hjælpes på vej og DI foreslår, at der afsættes en startpulje på 200 mio. kr. målrettet produktion af biobrændstoffer og med ambition om betydelig højere iblanding, til blandt andet tung transport.

1.11 Puljemidler til klimavenligt byggeri

Bygge- og anlægssektoren tegner sig for en væsentlig del af CO₂-udslippet i Danmark, og de klimamæssige perspektiver ved at finde nye veje til at få reduceret klimapåvirkningen af nybyggeri vil derfor kunne være betydelige. Forsøgsbyggerier vil give bygherrer, arkitekter, ingeniører, entreprenører etc. erfaringer med, hvordan nye ideer, materialer etc. vil fungere i praksis og kan dermed fremme klimavenligt byggeri. Igangsættelsen af forsøgsprojekter vil på kort sigt give opgaver til arkitekter og rådgivende ingeniører, og på lidt længere sigt for lokale håndværkere og entreprenører.

DI foreslår, at der etableres en statslig pulje på 500 mio. kr. til at gennemføre forsøgsbyggeri, der kan fremme klimavenligt byggeri, herunder eksempelvis forsøgsbyggeri med fokus på nye materialekombinationer, f.eks. trækonstruktioner sammen med betonfundamenter samt anvendelse af præfabrikerede byggeelementer. Præfabrikerede byggelementer har også den fordel, at man hurtigt kan komme i gang og samtidig bliver byggeriet mindre sårbart, fordi produktionen kan tilrettelægges.

1.12 Lavere afgifter på gas til transport

Størstedelen af den tunge transport som lastbiler og busser kører i dag på diesel. Hvis udledningen af drivhusgasser fra branchen skal reduceres, er biogas et oplagt drivmiddel, men økonomiske barrierer står i vejen for øget udbredelse af biogas. Det vil også kræve, at der i naturgasnettet skal der iblandes mere biogas frem mod 2030.

Afgiften på gas til tung transport bør omlægges, så den er på samme niveau eller lavere end afgiften pr. km på diesel. I Danmark er gas (naturgas/biogas) underlagt høje energifgifter svarende til energiindholdet, og da gaslastbiler er mindre energieffektive end tilsvarende diesellastbiler, betales der en højere afgift pr. kørt km med biogas end diesel. De fleste andre EU-lande har markant lavere afgift på gas til transport, herunder Tyskland, hvor lastbiler på gas (LNG/CNG) er mere udbredt.

Der er i dag meget få lastbiler og busser på biogas i Danmark. Forslaget har derfor begrænsede økonomiske konsekvenser, men vil omvendt gøre det mere attraktivt at tanke gas i Danmark frem for i Tyskland.

1.13 Afskaffelse af overskudsvarmeafgiften

En afskaffelse af overskudsvarmeafgiften vil gøre det muligt for virksomhederne at kunne udnytte deres overskudsvarmepotentiale både internt og eksternt til gavn for både virksomhedernes likviditet samt klimaet. De statsfinansielle omkostninger vurderes til ca. 15 mio. kr. i 2020 stigende til det dobbelte om året fra og med 2021. Forslaget ventes at medføre en CO₂-fortrængning på 153.000 tons CO₂ i 2030.

1.14 Fremryk lempelsen af den almindelige elafgift

Som led i Energiaftalen (2018) blev det aftalt at lempe den generelle elafgift, som betales af husholdningerne (og liberale erhverv frem til og med 2022, jf. nedenfor vedr. bilag 1) frem mod 2025. Afgiften er allerede lempet en smule og næste lempelse er planlagt til 2023.

DI foreslår at fremrykke lempelsen af den almindelige elafgift. Hvis hele den resterende lempelse (10 øre/kWh) fremrykkes til andet halvår 2020, vil der være tale om en skattelettelse på ca. 500 mio. kr. i 2020 (250 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd), og det dobbelte hvert af årene 2021-22.

1.15 Fremryk halvering af elvarmeafgift

Fra 2021 halveres elvarmeafgiften, som betales af den del af virksomheders el, der anvendes til komfortvarme/-køling samt af elopvarmede husstande.

DI foreslår at fremrykke halveringen af elvarmeafgiften, således at den får effekt hurtigst muligt. Skattebesparelsen for virksomheder og borgere vil i så fald udgøre omkring 225 mio. kr. (175 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd).

1.16 Afskaf erhvervslivets elvarmeafgift (beskat som proces)

I forlængelse af ovenstående er det oplagt at overveje helt at afskaffe elvarmeafgift på virksomhederne og i stedet lade al erhvervslivets elforbrug blive beskattet med den lave proces-elafgift. Forslaget bør kunne få fuld effekt i 2020 og vil i så fald sænke erhvervslivets omkostninger med ca. 120 mio. kr. (80 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd).

1.17 Ligestilling af elafgift på lønsumspligtige og momsomfattede virksomheder

Modsat momsomfattede virksomheder har lønsumspligtige virksomheder ikke adgang til den lave procesafgift på deres elforbrug (el, som ikke anvendes til rumopvarmning). Denne forskelsbehandling er blevet endnu mere uforklarlig efter at Folketinget har vedtaget at give (momspligtige) liberale erhverv adgang til den lave elafgift. Samtidig går forskelsbehandlingen hårdt ud over en række erhverv, som har været hårdt ramt af nedlukningen (museer, zoologiske haver, etc.). Det anbefales på den baggrund at give lønsumspligtige virksomheder adgang til samme lave elafgift, som det øvrige erhvervsliv. Lempelsen bør kunne få effekt allerede med virkning fra 2020 og vil i så fald udgøre knap 300 mio. kr. (knap 250 mio. efter tilbageløb og adfærd).

1.18 Fremryk afskaffelse af bilag 1 til elafgiftsloven (proces-elafgift til liberale erhverv)

Som led i Energiaftalen fra 2018 blev det aftalt at afskaffe bilag 1 til elafgiftsloven med effekt fra 2023. Afskaffelsen betyder, at liberale erhverv ikke længere skal betale alm (høj) elafgift på ca. 90 øre/kWh af deres proces-el (el, der ikke anvendes til opvarmning). I stedet bliver de – som øvrige momspligtige virksomheder – omfattet af den lave procesafgift på 0,4 øre/kWh.

DI anbefaler at fremrykke afskaffelsen af bilag 1 til elafgiftsloven. En fremrykket afskaffelse af bilag 1 med virkning fra i år vil umiddelbart fremrykke en skattelettelse på 430 mio. kr. årligt i 2020-22 (380 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd). Dette er dog under forudsætning af, at lempelsen af den almindelige elafgift også fremrykkes. Sker det ikke, vil fremrykning af afskaffelsen af bilag 1 blive omkring 1/8 dyrere.

1.19 Fremryk afskaffelsen af PSO-afgiften

PSO-afgiften er pt. under udfasning som følge af Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften (2016). Det sker ved, at en stadig større del af PSO-forpligtelsen flyttes over på finansloven hvert år. Det var oprindeligt forventningen, at hele forpligtelsen ville være flyttet over på finansloven fra 2022 (hvilket ville gøre 2021 til sidste år med PSO-afgift). Imidlertid forventes det nu, at det afsatte beløb vil være stort nok til, at der heller ikke i 2021 vil være en PSO-afgift.

DI foreslår derfor, at afskaffe PSO'en med virkning fra og med andet halvår 2020. 2020-lempelsen vil i så fald være på ca. 650 mio. kr. (400 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd)

1.20 Afløs den midlertidige energiafgift

I Energiaftalen (2018) er aftalt et ”midlertidigt finansieringsbidrag ved energiafgifter”, der skal gælde i perioden 2021-25. Bidraget skal – efter tilbageløb og adfærd – udgøre ca. 1,1 mia. kr. i 2021 faldende til 200 mio. kr. i 2025 (hvorefter det bortfalder). Afhængig af den nøjagtige udformning vil belastningen på virksomheder og husholdninger udgøre omtrent det dobbelte. Det er aftalen, at regeringen skal komme med et oplæg hertil, som skal besluttes af partierne bag aftalen. Det bør aftales, at dette bidrag annulleres – og at finansieringsbehovet indgår i den samlede klimaplan.

1.21 Yderligere elafgiftslempelse (på sigt finansieret via grøn check)

For at bidrage til genopretningen af dansk økonomi – og for at understøtte elektrificeringen af samfundet – foreslås det at lempe elafgiften med yderligere 30 øre/kWh med effekt fra andet halvår 2020. Dette svarer til en 2020-skattelettelse på ca. 1,8 mia. kr. stigende til ca. 3,5 mia. kr. årligt herefter (ca. 1,1 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd i 2020, stigende til 2,2 mia. kr. årligt fra og med 2021). For at forslaget ikke varigt skal belaste de offentlige finanser, foreslås det, at den grønne check samtidig gradvis udfases i perioden 2021-25. Forslaget er nogenlunde fordelingsmæssigt neutralt målt på Gini-koefficienten.

1.22 Offentlige indkøb som grøn forandringsmotor

Det foreslås, at regeringen udarbejder en strategi for grønne og bæredygtige offentlige udbud og indkøb for at sikre en fælles retning og fremdrift. Den skal rumme en klar handlingsplan for, hvordan målene indfries i praksis. Det vil skabe rum for, at virksomheder kan byde ind med bæredygtige alternativer og udgøre en driver for udvikling, samtidig med at en bred vifte af markedsaktører skal kunne byde. Efterspørgsel og tilvalg af bæredygtige løsninger er afgørende for, at virksomhederne sætter bæredygtighed i spil. Centralt i strategien bør være en målsætning om, at 80 pct. af de offentlige vareindkøb sker bæredygtigt i 2025.

Strategien skal ligeledes indeholde initiativer, som skaber et stærkt, centralt vejledningsinitiativ, som koordinerer viden om bæredygtige offentlige indkøb og udgør hjælp og værktøj til aktørerne i den offentlige sektor. Det vil sikre, at både vare- og tjenesteydelsesindkøb i praksis vil kunne ske mere bæredygtigt.

Central i strategien bør være et opgør med et snævert fokus på anskaffelsespris i den offentlige sektors indkøb. For det første skal totalomkostninger (anskaffelses- og drifts-udgifter) være det bærende for indkøb i den offentlige sektor. Parallelt skal åbnes for et særskilt fokus på kvalitet, i vurderingen af offentlige udbud, sådan at klimaforbedrende tiltag kan tillægges positiv betydning i konkurrencen.

2. Fremryk investeringer i infrastruktur og anlæg

Ny eller forbedret infrastruktur kan give store samfundsøkonomiske gevinster, og derfor investerer den offentlige sektor i Danmark løbende i at udvikle og vedligeholde infrastrukturen.

Ligeledes kan offentlige investeringer i infrastruktur og anlæg være et godt instrument til at stabilisere eller udvikle økonomien. Investeringerne har en høj virkning på aktiviteter på relativt kort sigt og stimulerer samtidig aktiviteten i bygge- og anlægssektoren – en sektor, der er særligt konjunkturfølsom.

2.1 Slip Landsbyggefonden løs til gavn for beboere, byggeri og klima

Beboerne i de almennyttige boliger vinder, byggeriet vinder og den grønne dagsorden vinder, hvis renoveringsaktiviteterne i den almene boligsektor øges. Landsbyggefonden vurderer, at der med øjeblikkelig virkning igangsættes projekter for 18,4 mia. kr.

Dansk Industri foreslår, at regeringen omgående sætter alle disse projekter fri ved at give Landsbyggefonden tilladelse til at sætte projekterne i gang. Landsbyggefonden er velkonsolideret, og projekterne kan sættes i gang uden statslig medfinansiering.

Op mod 1 mio. danskerne bor i almene boliger – plejehjem, studieboliger, lejligheder og rækkehuse. Mange steder er der behov for modernisering og energirenovering af disse boliger. Mange af de projekter, der er søgt penge til, vedrører boliger, som er opført i perioden 1945–1959. Landsbyggefondens forventning er, at energiforbruget kan reduceres med 30-40 % som følge af renoveringerne.

Lige nu er der en kø på 453 godkendte renoveringsprojekter i Landsbyggefonden. Værdien af disse projekter er 18,4 mia. kr. Mange af projekterne er mindre projekter, som umiddelbart (inden for 1-2 måneder) kan sættes i gang til gavn for lokale håndværkere og entreprenører – der er projekter for 8,5 mia. kr. i denne pulje. Andre projekter er større og skal i udbud, men kan stadig nås at igangsættes i år. Igangsættelsen af disse projekter vil give opgaver til arkitekter og rådgivende ingeniører – i denne pulje er der projekter for knapt 10 mia. kr., og projekterne er fordelt over hele landet. Der er konkrete projekter klar i 83 af landets 98 kommuner, og DI regner i denne plan med, at cirka halvdelen af midlerne kan komme i spil i 2020, mens den anden halvdel vil virke i 2021. Det er muligt at tilpasse og løbende styre fordelingen over de to år, så det afstemmes bedst muligt med konjunktursituationen, fx ved nedsættelse af et Monitoreringsudvalg i Transport og Boligministeriet med deltagelse af fagbevægelsen og erhvervsorganisationerne.

2.2 En styrket energieffektiviserings indsats i bygninger

I henhold til Energieffektiviseringsdirektivet skal EU's medlemsstater gennemføre en række tiltag for at sikre en tilstrækkelig energieffektiviseringsindsats af den eksisterende bygningsmasse. Blandt tiltagene er:

- at sikre at mindst 3 pct. af arealet af de statslige bygninger årligt energirenoveres årligt
- udarbejdelse af en langsigtet renoveringsstrategi

Begge dele kan med fordel iværksættes hurtigt, og begge tiltag vil umiddelbart holde hånden under byggesektoren, samtidig med at resultaterne vil understøtte den grønne omstilling.

For at opfylde forpligtelserne om, at de statslige og offentlige bygninger energieffektiviseres, bør der lanceres en model, der understøtter ESCO-baserede forretningsmodeller. Ved øget brug af ESCO kan der udarbejdes mere sammenhængende og langsigtede tiltag i den offentlige bygningsmasse samtidig med, at modellen kan understøtte samarbejdet mellem private og offentlige aktører

DI anbefaler, at der afsættes en statslig pulje på 100 mio. kr. hvor offentlige myndigheder (stat, regioner og kommuner) kan få tilskud til afdækning af effektiviseringspotentialet på offentlige bygninger. Det bør være en forudsætning, at indsatsen sker med brug af private leverandører.

2.3 Flere råstoffer er en forudsætning for øget byggeri mv.

Det kommunale anlægsloft er blevet løftet. Mange aktiviteter er allerede i gang, og flere bliver nu igangsat. Det betyder, at der er behov for flere råstoffer til anlægsarbejder, betonproduktion m.v. De nuværende gravetilladelser bliver udnyttet fuldt ud. Det betyder, at en øget aktivitet ikke kan gennemføres, hvis der ikke trækkes ekstra på råstofgravningen.

DI foreslår derfor, at myndighedsgodkendte graveaktiviteter i eksisterende råstofgrave åbnes, hvis de er blevet lukket ned pga. en udefrakommende klagesag. Samtidig bør regionerne proaktivt sørge for at give de råstofgravetilladelser, som realiserer deres vedtagne råstofplaner, da disse er råstofbranchens planlægningsgrundlag.

2.4 Puljemidler til cykeltrafik

Det foreslås at oprette en statslig pulje på 200 mio. kr. i 2020 til forbedring og etablering af cykelstier eller til andre tiltag, der forbedrer tilgængelighed og fremkommelighed for cykeltrafikken eller gør den mere trafiksikker.

Cyklister leverer en væsentlig del af transportarbejdet i de større byer, hvilket er til stor fordel for cykeltrafikken selv men i høj grad også for den øvrige trafik. Samfundsøkonomiske analyser viser høje afkast på projekter, der fremmer cyklisme. Det anbefales, at det også det bliver muligt for kommuner eller andre offentlige og/eller private samarbejder at søge om midler til regionale forbindelser.

2.5 Puljemidler til trafikale knudepunkter

Der foreslås en statslig pulje på 100 mio. kr. i 2020 til styrkelse af eksisterende eller etablering af nye trafikale knudepunkter. Der er i disse år stigende fokus på behovet for at skabe bedre sammenhæng mellem forskellige transportmidler og i højere grad se på hele turen under ét.

Dette kan delvist hjælpes på vej med tekniske løsninger, fx apps, men kræver også investeringer i fysiske tiltag, fx ved stationer, større busstop, samkørselspladser, hospitaler, erhvervsområder m.fl. Fokus i projekterne der søges om, kan være at binde det kollektive

system sammen ved at skabe sammenhæng mellem transportformerne og understøtte nemme skift til cykel og bil.

2.6 Puljemidler til mindre initiativer på transportområdet

Det foreslås at der oprettes en statslig pulje på 300 mio. kr. i 2020 målrettet mindre initiativer på transportområdet. Dette kan være tiltag til forbedring af trafikikkerhed, anlæg af hovedlandeveje, udbygning til 2+1 veje, støjreducerende tiltag m.v.

Mindre projekter kan relativt hurtigere projekteres og igangsættes og kan stor effekt på trafikikkerheden, fremkommeligheden eller trafikstøjen lokalt.

2.7 Muligheder ved forøget vedligehold på statsvejnettet

DI opfordrer til, at der afsættes 500 mio. kr. til at fremskynde arbejder med vedligehold og forbedringer på statsvejnettet i perioden 2020 til 2021.

Vedligeholdelsesindsatser kan relativt hurtigt igangsættes og kan prioriteres til at være i brancher, hvor der er mange virksomheder, der kan byde ind. Indsatsen kan spænde fra støjbekæmpelse, autoværn, afvanding, rabatter og beredskab.

2.8 Brugerbetalte infrastrukturprojekter: Politisk beslutning om at igangsætte anlægsarbejder på den danske side af Femern-forbindelsen.

Forligskredsen besluttede i marts 2019 at afsætte 6,5 mia. kroner til anlægsarbejderne, herunder etablering af en arbejdshavn med tilhørende tunnelfabrik. Som følge af klager til EU-Domstolen over statsstøtte er aftalen endnu ikke udmøntet. EU-Kommissionen har nu godkendt projektet og dermed kan anlægsarbejdet sættes i gang. Beslutning herom ventes i løbet af kort tid. Det betyder, at arbejdet kan iværksættes snarest og inden sommeren. Arbejderne vil have en varighed på 1½-2 år, hvorefter selve kyst-til-kyst anlægget sættes i gang.

2.9 DI's investeringsplan for infrastruktur

DI har i sin investeringsplan oplistet en række projekter, som foreslås igangsat, da de blandt andet er langt i forberedelsesfasen. Projekterne er oplistet efter hvor hurtigt de vurderes at kunne blive sat i gang. Der er kun medtaget projekter, der kan igangsættes på meget kort sigt. Der er i nedenstående oversigt over projekter vurderet om der for de enkelte projekter foreligger en VVM-analyse eller andet projektgrundlag til at udføre på baggrund af. Det er vurderingen, at en del kan igangsættes allerede i 2020, men at størstedelen kommer i gang i 2021 samt i de efterfølgende år.

Anlægsaktiviteter til hurtig igangsætning

Meget kort tidshorizont:			
2.9.1	Hastighedsopgradering Ringsted-Odense	Projektet kan relativt hurtigt igangsættes og færdiggøres. Der er udarbejdet et beslutningsgrundlag om en hastighedsopgradering mellem Ringsted og Odense fra 2009.	0,6 mia. kr.
2.9.2	Udvidelse af E20 Fredericia-Kolding	Projektet kan relativt hurtigt igangsættes og færdiggøres. Der foreligger en VVM-redegørelse for udbygningen af E45/E20 mellem Kolding og Fredericia fra 2011.	0,6 mia. kr.
2.9.3	Udvidelse af E45, etaper ml. Randers og Vejle; Skanderborg-Vejle samt Aarhus S - Aarhus N	VVM-undersøgelser er igangsat, og ventes afsluttet i 2020. E45 bør udbygges løbende startende med de mest trafikbelastede strækninger.	3 mia. kr., hhv. 1,5 mia. kr.
2.9.4	Hillerødmotorvejen	VVM-undersøgelsen blev offentliggjort i 2019. Det er derfor muligt at igangsætte hurtigt.	1 mia. kr.
2.9.5	Frederikssundsmotorvejen	Som del af Finansloven for 2019 er der afsat midler til at opdatere VVM-undersøgelsen. Forventes færdig i slutningen af 2020. Anlægslov vedtaget i 2009.	3,8 mia. kr.

3. Styrk udvikling, fornyelse og digitalisering

Corona kommer til at give et betydeligt set-back i den digitale omstilling og investeringerne i ny viden. Der er behov for at afbøde dette ved at understøtte udviklings- og vidensaktiviteter i både virksomheder og den offentlige sektor.

Regeringen kan med både nye investeringer, hvor man holder hånden under eksisterende projekter og aktiviteter, der ellers vil gå i stå, og ved at løfte investeringer i eksisterende tiltag og aktiviteter bidrage stærkt til fortsat udvikling og fornyelse.

3.1 Der er behov for ekspertbistand for at komme ud af krisen

Efter COVID-19 har Danmark brug for at styrke den offentlige sektor. Vi har en stærk offentlig sektor i Danmark og en lang tradition for samarbejde mellem den offentlige og private sektor i forhold til at bruge kompetencer på tværs af sektorerne for at sikre innovation og fremdrift. Det skal bruges, når Danmark skal i gang igen. Opfølgning på COVID-19 krisen, klimaomstillingen, øget offentligt digitalisering er bare nogle af de vigtige opgaver, der står lige for.

Besparelserne på statens forbrug af konsulenter, der i praksis har fungeret som et stop for brug af eksterne konsulenter på mange områder, skal suspenderes på samme vis som kommunernes anlægsloft. Der er behov for eksterne eksperter til at få Danmark på fode igen. Det er desuden ikke tidspunktet at søge at in source en række funktioner fra eksperter til medarbejdere i den offentlige sektor. Det er både praktisk nærmest umuligt lige nu, og der vil være særdeles travlt med kerneopgaverne, når vi er på vej ud af krisen.

De vigtige opgaver eksterne eksperter skal bidrage til er bl.a.:

- Digitalisering i den offentlige sektor, der effektiviserer, frigør ressourcer og giver bedre borgerbetjening bl.a. via chatbots der fungerer 24/7

- Give bidrag til beslutningsgrundlag før igangsættelse af klimainitiativer, infrastrukturinvesteringer m.m.
- Bedre styring og ledelse i den offentlige sektor – ved brug af erfaringer fra udlandet og den private sektor
- Juridisk og revisionsmæssig bistand for at sikre lovmedholdelighed og hindre svindel
- Solide analyser der bruges til at understøtte beslutninger og følge op på dem
- Informationskampagner for at give viden og få borgerne, virksomheder m.m. til at ændre adfærd

Finanslovsaftalens besparelser på konsulenter på statens område på 327 mio. kr. i 2020 voksende til 853 mio. kr. i 2023 bør derfor ophæves.

3.2 Virksomhedernes udviklingsprojekter skal holdes i live

DI anbefaler, at der bevilliges 1,5 mia. kr. i en særbevilling til Innovationsfonden i 2020.

Bevillingen skal sikre, at vi ikke taber unik viden og kommende produkter på gulvet ved at eksisterende og planlagte udviklingsprojekter stoppes eller aflyses på grund af Corona.

Bevillingen kan udmøntes under en *nyetableret midlertidig pulje til udviklingsprojekter* i en kortere periode, således at alle virksomheder, herunder startups og iværksættere, kan ansøge om støtte til udviklingsprojekter, de allerede har igangsat eller er planlagt, men nu ikke selv kan finansiere grundet COVID19.

Virksomhederne skal kunne søge op til 2 mio. kr. i støtte til en periode på 6 måneder, og skal kunne søge i flere runder til samme udviklingsprojekt.

Det vil sikre, at både etablerede og nystartede virksomheder vil kunne fastholde deres udviklingsaktiviteter, innovationskraft og medarbejdere, selvom de er blevet ramt økonomisk af restriktionerne i forbindelse med COVID19-krise.

Som en del af bevillingen skal der sikres den nødvendige, midlertidige vurderings- og administrationskraft i Innovationsfonden til udmøntningen.

3.3 Etablér midlertidig fast-track-ordning for behandling af ansøgninger til Innobooster

Innovationsfondens Innobooster-ordning har til formål at hjælpe små og mellemstore virksomheder med at omsætte lovende idéer til vækst og beskæftigelse i Danmark. Det bliver der i høj grad brug for, når dansk erhvervsliv kan se enden på Corona-krise, og virksomhederne skal igangsætte nye innovative tiltag, der kan bringe deres forretning på ret fode igen.

DI anbefaler, at Innobooster får mulighed for at træffe beslutninger om tildeling hurtigere og får styrket puljen.

Ansøgninger om støtte på op til ½ mio. kr. skal modtage direkte svar fra Innovationsfonden inden for 14 dage. Ansøgninger om støtte på mellem ½ og op til 5 mio. kr. skal have svar inden 4 uger. I den forbindelse kan virksomheders præsentation af Innoboosterprojekt over for investeringspanel gennemføres via online møder.

Det foreslås, at en midlertidig fast-track ordning for behandling af ansøgninger til Innobooster har virkning i op til 24 måneder. Samtidig foreslås InnoBooster-ordningen udvidet med 250 mio.kr. om året til ca. 500 mio. kr. om året i 2020 og 2021.

3.4 Fremryk indfasning af 110 pct. FoU-fradrag

Som følge af Aftale om erhvervs- og iværksætterinitiativer (2017) er virksomhedernes fradrag for forsknings- og udviklingsomkostninger gradvis ved at blive forhøjet. I år udgør fradraget 103 pct. og det er planen at fradraget næste år stiger til 105 pct. og herefter gradvis til 110 pct. i 2026. For at sætte gang i den forskning og udvikling, som Danmark skal leve af på sigt, kan hele eller dele af den vedtagne forhøjelse fremrykkes til 2020. Hvis fradraget hæves til 110 pct. med virkning fra og med 2020 vil det betyde en skattelettelse på godt 400 mio. kr. i 2020 (300 mio. efter tilbageløb og adfærd).

3.5 Forhøjelse af FoU-fradraget til 130 pct.

For yderligere at understøtte en hurtigere genrejsning af dansk erhvervsliv kan det med fordel overvejes at fremrykke den politiske beslutning om at hæve fradraget for forskning og udvikling fra de allerede aftalte 110 pct. til 130 pct. En sådan forhøjelse blev foreslået af S forud for valget og nyder bred opbakning i folketinget. Forslaget kan få effekt allerede fra 2020, og vil i så fald sænke skatten på erhvervslivet med op mod 1,2 mia. kr. afhængig af virksomhedernes mulighed at foretage investeringerne allerede i år. Provenutabet for staten (efter tilbageløb og adfærd) udgør i så fald op til ca. 900 mio. kr.

3.6 Teknologisk omstilling af virksomheder efter krisen

Den nye situation for mange danske virksomheder – ikke mindst SMV'erne – kalder på en omstilling, nye forretningsgange og anvendelse af ny teknologi.

Der er behov for at bringe ny teknologi og løsninger i spil i virksomhederne. Det gælder fx nye digitale løsninger, brugen af kunstig intelligens og robotter, men også en forsats omstilling til mere bæredygtige teknologier, som kan bidrage til at løfte virksomhederne igennem krisen. Derfor anbefaler DI at give virksomhederne mulighed for et teknologiomstillingsforløb.

Samlet anbefaler DI en bevilling på 100 mio. kr. om året i 2020 og 2021. Ordningen vil kunne udmøntes som et voucher-system, som det er kendt fra SMV:Digital, men skal have et bredere teknologifokus og have særligt fokus på teknologisk omstilling efter Coronakrisen.

3.7 Omlæg og udvid landdistriktsvækstpilot-ordningen

DI anbefaler, at landdistriktsvækstpilotordningen omlægges, med virkning fra 1. april og 3 år frem, så midlerne kan søges af virksomheder i hele landet.

Derudover anbefaler DI, at der afsættes en større økonomisk ramme til ordningen, så flere virksomhederne kan opnå medfinansiering ved projektansættelse af kandidater med videregående uddannelse.

Det foreslås konkret, at den økonomiske ramme udvides fra 15 mio.kr. i 2018 til 30 mio.kr. årligt, og at den nye landsdækkende ordning løber til og med 2023.

3.9 EU's Socialfonde skal aktiveres til opkvalificering

I 2020 skal der via EUs Socialfond udmøntes 149 mio. kr. Det er ikke endnu besluttet hvordan disse skal udmøntes. Socialfondene bruges til at understøtte social inklusion, kompetenceudvikling og efteruddannelse. I denne situation, hvor mange medarbejdere bliver sendt hjem og ikke kan varetage deres job hjemmefra vil det være hensigtsmæssigt

at forøge mulighederne for at den anvendte tid kan bruges på efteruddannelse eller opkvalificering. Flere steder i systemet udbydes onlineefteruddannelse, hvilket vil være oplagte muligheder i denne situation.

DI opfordrer til, at man overvejer alle muligheder for at bringe de knap 150 mio. kr. i spil hurtigst muligt. Under normale omstændigheder vil midlerne skulle konkurrenceudsættes, hvilket DI under normale omstændigheder bakker op om. DI vil i denne situation kraftigt opfordre til, at midlerne kommer i spil gennem direkte tildeling eller via andre metoder, således at der kan handles nu.

3.10 5G- frekvensmidler skal bruges til at fremme digital omstilling

Der skal i 2020 afholdes auktioner over frekvenser bl.a. til brug for 5G-teknologi. De penge, der kommer ind i kommende frekvensauktioner kan øremærkes til at fremme den digitale omstilling i erhvervslivet, f.eks. ved at afsætte midler til pilotforsøg med 5G, fastholde og styrke initiativet SMV:Digital m.m. Det vil styrke dansk erhvervslivs omstilling og ruste det til at komme hurtigere igennem den langvarige del af krisen.

3.11 Hjælpepakke for at sikre et dansk iværksættermiljø

Mange iværksættere og startups bliver i disse uger klemte af de økonomiske konsekvenser fra Corona. Konkret står mange med færdigudviklede produkter, tjenester eller prototyper, og mangler finansieringen til at vokse (skalere) på grund af faldende investorbilighed og efterspørgsel. Det kan betyde, at en hel generation af danske iværksættere – fremtidens vækstlag i erhvervslivet – er truet på deres overlevelse, da manglende vækst for mange iværksættere er lig med undergang.

DI foreslår, at der etableres en teknologisk hjælpepakke for særligt startups og iværksættere og et styrket offentligt teknologioptag i en krisetid. Hjælpepakken går på to ben:

- Med udgangspunkt i Vækstfonden etableres en særpulje på 2,4 mia.kr. som skal skabe finansiering for iværksættere over de kommende to år. Puljen skal uddeles hurtigst muligt og senest i løbet af seks måneder og tildeles som finansiering til iværksættere.
- Der etableres en digital omstillingsfond på 2 mia.kr. som offentlige myndigheder frem til 2022 kan søge om midler til udvikling af nye teknologiske løsninger og forretninger i samarbejde med private spiller herunder som minimum en startup.

3.12 National platform for crowdfunding

Hjælpevilligheden rettet mod erhvervslivet er heldigvis stor. Det resulterer lige nu i, at mange finansielle hjælpemuligheder dukker op. Nogle stiller crowdfundingplatforme til rådighed, der er håndholdte gavekortsløsninger, factoring-løsninger uden gebyrer og donationsmuligheder. Initiativer som Corona Tech, reddinlokale.dk og vielskervoresby.dk faciliterer alle kontakt mellem erhvervsdrivende, kunder og donorer. Konsekvensen er, at det er svært at overskue som mindre erhvervsdrivende, hvor man skal bruge tid på at oprette sig, og har man ikke selv styr på sine betalingsløsninger og lovgivningen omkring donationer, gavekort og e-handel, så kan det ende med en regning fra SKAT.

Tiden er en afgørende faktor, og DI støtter sammen med SMV Danmark, Copenhagen Fintech og en række af de private aktører i at samles om et nationalt initiativ, så der kan skabes én platform, der både har styr på betalingsinfrastruktur og det regulative under navnet reddinlokale.dk. Det vil være nærliggende, at en offentlige myndighed, fx Erhvervsstyrelsen eller Vækstfonden, overtager platformen eller støtter aktivt op om denne,

for at sikre drift, skalering og en fælles markedsføringskræft på tværs af private og offentlige aktører. Platformen kan driftes af myndigheden gennem Corona-krisen og efterfølgende lukkes ned, så markedet igen frit kan serviceres af eksisterende og nye crowdfundingaktører.

3.13 Udviklingsmidler til turist- og oplevelseserhvervet

Turist- og oplevelseserhvervet er et af de erhverv, som er blevet hårdest ramt af Coronakrisen. Selv med hjælpepakkerne vil erhvervet kun i ringe grad have økonomi til at foretage de nødvendige investeringer i udvikling af nye produkter og oplevelser.

Der foreslås, at der afsættes 50 mio. kr. årligt i en 3-årig periode til en innovationspulje for turist- og oplevelseserhvervet. Heraf skal 15 mio. kr. årligt være målrettet initiativer, der understøtter den grønne omstilling af sektoren og eller styrker digitalisering af erhvervet.

3.14 Styrket nordisk kultursamarbejde

Den nordiske kulturstøtte (i regi af Nordisk Ministerråd) bør øges midlertidigt med i alt 20 mio. kr. til at udbrede nordisk kultur og kunst i hele Norden. Dette kan eksempelvis ske i regi af Nordisk Kulturfond, som pt. uddeler 31 mio. kr. om året til kunstnere, artister og kulturprojekter. Danmarks andel (baseret på fordelingstal for 2020) er 4,36 mio. kr.

4. Danmark som stærk eksportnation

Danmark er en lille åben økonomi, der er dybt afhængig af udlandet, og eksporten er den vigtigste drivkraft for den økonomiske vækst i Danmark. Omkring 800.000 danske job afhænger af vores eksport. Når det går godt for eksporten, går det godt for økonomien i Danmark.

Det er afgørende for dansk eksport, at EU-landene sammen gør alt, hvad de kan for at holde hånden bedst muligt under det indre marked. Derfor er det vigtigt, at EU-institutionerne og de nationale regeringer etablerer hjælpepakker, der bekæmper Coronavirus og holder gang i erhvervslivet i hele EU og dermed også dansk eksport. Sammen hermed opfordrer DI også regeringen til, at der arbejdes intensivt på en exitstrategi og køreplan for, hvordan vi får gang i økonomien igen på europæisk niveau. Det er desuden vigtigt, at EU-landene er enige om, at grænsekontrollen er så smidig som mulig, så vi forhindrer en total nedlukning af det indre marked.

Den europæiske centralbank bør lempe pengepolitikken i videst mulig udstrækning og sikre, at der er rigeligt med likviditet i markedet som virksomhederne kan tilgå. Dette er afgørende i en tid, hvor indtægterne er svundet kraftigt ind.

Vi ved ikke, hvor længe corona-krisen vil vare, og derfor kan det også blive aktuelt for de hårdest ramte EU-lande at få adgang til finansiel støtte via den europæiske stabilitetsmekanisme. I yderste konsekvens kan der blive behov for midlertidigt at udstede fælles euroobligationer.

I en så alvor situation, som vi står i nu, er det vigtigt at EU-landene står sammen og holder hånden under økonomierne, frihandlen og eksporten. Ligesom vi skal gøre det på nationalt plan.

Under den globale økonomiske krise i 2008-2009 spillede Danmarks Eksportkredit en meget vigtig rolle med at holde hånden under de eksporterede danske virksomheder, hvilket både virksomhederne og Danmark som samfund havde stor glæde af.

Der er nu brug for, at Danmarks Eksportkredit (EKF) igen påtager sig en vigtig rolle – præcis som under den globale økonomiske krise i 2008-2009. Der er i realiteten brug for, at EKF i en overgangsperiode i højere grad agerer som bank.

Finansiering og likviditet

4.1 Genindførelse af forskudsmomsordning (evt. provenuneutral)

De udskudte momsfrister har ingen betydning for virksomheder med negativt momstilsvær, f.eks. eksporterende virksomheder, der (netto) skal have moms retur. Den nu afskaffede forskudsmomsordning (Nordsøaftalen 2017, med virkning fra 2018) gav eksporterende virksomheder adgang til vigtig likviditet i den periode, hvor virksomheden har betalt moms, der efterfølgende skal refunderes, idet momsen principielt aldrig burde være betalt. Ordningen blev afskaffet for at medfinansiere Nordsøaftalen, men kan evt. genindføres i en provenuneutral udgave. Det fordrer at der fastsættes en rente, der modsvare statens låneomkostninger + risikopræmie (i tilfælde af konkurs kan staten miste pengene). På kort sigt anbefaler DI dog, at ordningen genindføres rentefrit.

4.2 Likviditetskaution

Likviditetskaution bør udvides til at omfatte alle virksomheder ikke kun SMV'er. De store virksomheder er også i stigende grad udfordret på deres likviditet. Udvidelsen forventes at være provenuneutral.

4.3 Adgang til arbejdskapital i oparbejdningsperioden

EKF har instrumenter som i dag tilbydes primært SMV'er under kautionsordningen. Denne ordning bør udvides til at omfatte alle virksomheder uanset størrelse. Udvidelsen forventes at være provenuneutral.

4.4 Adgang til hurtig og attraktiv finansiering også i lille skala

Eksportører skal have mulighed for at tilbyde købere hurtigere og attraktiv finansiering til selv mindre forretninger dvs. køberkreditter og sælgerkreditter til mindre transaktioner, hvor bankerne i dag ikke ønsker at være aktive pga. beløbsgrænser, administration og KYC-analyse-krav. Der er behov for, at EKF agerer bank, så likviditet til eksportør sikres ved levering af udstyr eller ydelse. Det er et problem, at ingen banker vil støtte denne type transaktioner, da verdensmarkedet generelt har færre store projekter inden for mange sektorer, hvorimod mindre projekter/effektiviseringsprojekter findes i markedet. Ordningen forventes at være provenuneutral.

4.5 De nordiske finansieringsinstitutioner skal på banen

Danmark er medejer af de nordiske finansieringsinstitutioner NIB, NOPEF og NEFCO. I denne ekstraordinære situation bør man undersøge, hvordan alle tre organisationer bedst muligt kan afbøde krisen og understøtte danske og nordiske virksomheders konkurrencekraft. Det kan eksempelvis være i form af credit lines fra NIB, udvidelse af landegrupperne, mere lempelige vilkår for ansøgninger og fremrykning af puljer samt hurtig sagsbehandling.

4.6 Støtte til erhvervslivet i udviklingslandene

Det er også vigtigt, at dansk udviklingsbistand geares til at kunne hjælpe og støtte massivt op om erhvervslivet i udviklingslandene. Udviklingslandene mærker allerede nu den globale afmatning og den negative reaktion på de finansielle markeder, og der er mere end nogensinde før behov for at sikre, at sunde virksomheder kan arbejde videre. Det er vigtigt både for virksomhederne, men også får den økonomiske udvikling og beskæftigelsen i udviklingslandene.

Ud over at understøtte sundhed og andre sektorer bør der ses på mulighederne for at understøtte fastholdelsen af jobs, særligt i Afrika. Det kan ske ved at sikre likviditet til lokale virksomheder via samarbejder med lokale banker og internationale finansielle institutioner som den Afrikanske Udviklingsbank. Desuden bør der være fokus på at understøtte de virksomheder, som dansk udviklingsbistand har investeret i igennem tiden, herunder gennem IFU. Endelig kan der være behov for at øge fokus på og fremrykke aktiviteter, som der under alle omstændigheder er behov for, og som kan være med til at holde hjulene i gang, herunder projektudvikling.

DI foreslår, at

- Der afsættes 50 mio. kr. til en ekstra garantipulje til sikring af likviditet til virksomheder i Afrika via lokale finansielle institutioner. Det kan eventuelt være i regi af African Guarantee Facility, som Danida har været med til at etablere.
- Der afsættes 10 mio. kr. til IFU med henblik på at sikre likviditet og på anden måde sikre fastholdelse af arbejdspladser hos virksomheder, som IFU og Danida har investeret i.
- Der afsættes 10 mio. kr. til en pulje til projektudvikling i udviklingslande med fokus på grøn vækst.

Alt sammen inden for rammen af dansk udviklingsbistand.

Risikominimering

4.7 Forsikring mod Corona

Virksomheder er tilbageholdende med at underskrive nye kontrakter af frygt for, at de vil være forhindret i at kunne gennemføre eksportordren, og dermed påtager de sig en oparbejdningsrisiko med en stor tabsrisiko til følge. Her bør man kunne tegne en forsikring hos EKF som en konsekvens af den usikkerhed som Coronavirus udgør. Forsikringen skal dække projekter, varer og tjenesteydelser med både kortere og længere kredittider. Ordningen forventes at være provenuneutral.

4.8 Hjælp fra ambassaderne – eller private udbydere

The Trade Council, som er en del af Udenrigsministeriet, er repræsenteret i mere end 70 forskellige lande. The Trade Council har et godt kendskab til de lokale markeder, og tilbyder danske virksomheder individuel virksomhedsrådgivning.

Derfor har Eksportrådet en unik mulighed for at spille en central rolle med at understøtte de danske eksportører, når de igen får kræfter til at intensivere deres aktiviteter på de internationale markeder. The Trade Councils' rådgivningsydelser koster imidlertid 995 kr. per time.

Der skal derfor udbydes rådgivningspakker med et fast antal rådgivningstimer om eksport til stærkt reducerede priser. Der bør afsættes 25 mio. kr. per år i minimum to år til indsatsen.

I nogle tilfælde vil virksomhederne med fordel kunne få rådgivning fra private udbydere, fremfor fra Eksportrådet. Ordningen bør derfor også gøre det muligt at få rådgivning fra private udbydere på samme vilkår, som Eksportrådet vil kunne tilbyde.

4.9 Øget fleksibilitet og hurtig sagsbehandling hos EKF

Der er behov for hurtig sagsbehandling i EKF – gerne med sagsbehandlingsfrist – da tid kan være afgørende. Desuden behov for øget fleksibilitet i forhold til lande- og køberisici.

4.10 Flere fremstød i udlandet

Når coronakrisen aftager vil efterspørgslen efter grønne og bæredygtige løsninger igen stige. Det er løsninger, som danske virksomheder er verdensmestre i at levere. Men skal vi have succes, så kræver det investeringer i dansk eksport.

Det vil gøre en stor forskel for Danmark og danske virksomheder, hvis grundbevillingen til erhvervsfremstød hæves fra ca. 34 mio. ler. årligt til 50 mio. kr. årligt, og at der afsættes 15 mio. til verdensmålsfremstød.

De ekstra midler skal bruges til at gennemføre flere eksportfremstød samt reducere egenbetalingen for virksomhederne. Man bør også øge rådgivningsindsatsen omkring fremstødene.

4.11 Styrket markedsføring af danske turisme og dansk kultur

Det må forventes, at turisternes rejseadfærd for en tid er ændret, så tilbøjeligheden til at holde ferie i hjemlandet er øget. Efter finanskrisen gik der i gennemsnit 3 år før turist- og oplevelseserhvervet var tilbage på niveauet fra før krisen. For enkelte brancher tog det længere tid. Der er derfor behov for en målrettet markedsføringskampagne for at tiltrække udenlandske turister fra de markeder, hvor der er størst sandsynlighed for succes.

Der afsættes bør 5 mio. kr. til at markedsføre dansk kultur over for udlandet – nærmere bestemt nærmarkeder som Norge, Sverige, Holland og Tyskland, hvor potentialet for tiltrækning af kulturforbrugende gæster på kort sigt er størst. Initiativet skal ske i samarbejde med VisitDenmark og de tværkommunale destinationsselskaber.

Der bør yderligere afsættes 40 mio. kr. årligt i en 3-årig periode til styrket markedsføring af Danmark, som turistdestination overfor både indenlandske og udenlandske turister. Heraf skal 10 mio. kr. årligt gå til en pulje, hvor virksomheder og destinationsselskaber, der går sammen om en markedsføringsindsats af nye produkter og oplevelser kan få op til 35 pct. i statslig medfinansiering.

5. Flere penge mellem hænderne til borgere og erhvervsliv

For at lette omkostninger for borgere og virksomheder – og for at sætte gang i økonomien – er det oplagt at fremrykke en række vedtagne, men endnu ikke gennemførte skattelættelser. Da lættelser på sigt allerede er finansieret, vil en fremrykning alene belaste statsfinansierne i perioden frem til lættelserne alligevel ville have fået effekt. Tilsvarende bør

en række aftalte skattestigninger, som efter planen skulle have haft effekt fra 2021, udskydes i hvert fald til 2022. Yderligere anbefaler DI, at de indefrosne feriepenge sættes i spil under særlige forudsætninger.

5.1 Fremryk indfasning af resten af Skatteaftalen 2012 (beskæftigelsesfradrag mv.)

I Skatteaftalen 2012 blev aftalt en række personskattelettelser med gradvis indfasning frem til 2022. Der udestår således både lempelser, som kan fremrykkes fra 2021 til 2020 (med ét år), og lempelser, der kan fremrykkes fra 2022 til 2020 (med to år). Lempelserne burde kunne fremrykkes, således at de får helårseffekt fra 2020.

DI foreslår, at man fremrykker indfasningen af resten af skatteaftalen. Fremrykkes alle de udestående lempelser til 2020 er der tale om skattelettelser for i alt knap 450 mio. kr. i 2020 (godt 250 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd). Heraf stammer langt størstedelen fra højere beskæftigelsesfradrag.

5.2 Udskyd øvrige vedtagne 2021-skattestigninger

Indtil danske virksomheder er på fode igen oven på den aktuelle krise, bør en række aftalte / vedtagne skattestigninger udskydes, således at de ikke træder i kraft som planlagt i 2021. Det drejer sig om en række relativt mindre skattestigninger på i alt ca. 100 mio. kr. (60 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd) som f.eks. registreringsafgift på fly og højere lønsumsafgift.

Endvidere bør forhøjelsen af generationsskifteskatten i 2020 udskydes i den aktuelle situation. Forhøjelsen vil oplagt kunne udskydes, indtil der er fastlagt en fast model for retskrav på opgørelse af beskatningsværdien, som den af regeringen nedsatte ekspertgruppe arbejder på.

I Tillæg til ovenstående fremrykkede skattelettelser og udskudte skattestigninger, kan man med fordel gennemføre følgende permanente skatte- og afgiftslempelser:

5.3 Fuld afløftning af virksomheders omkostning til restaurationsmoms

Der knytter sig i dag særlige regler til afløftningen af virksomheders udgifter til restaurationsmoms. Selv om udgifterne er strengt forretningsmæssige, kan momsudgifterne hertil således kun afløftes med 1/4 (mod 1/1 afløftning for øvrige erhvervsudgifter).

For både at reducere virksomheders generelle omkostninger – og særligt for at stimulere erhvervslivets efterspørgsel på restaurationsydelser (f.eks. i forbindelse med konferencer) – foreslås det, at afløftningsprocenten for momsudgifter til restauration hæves. Dette svarer til den normalisering, der i perioden 2011-15 blev gennemført for virksomheders hotelmomsudgifter. Skattelettelsen udgør ca. 1 mia. kr. pr. 1/4 yderligere afløftning, hvilket vil sige, at fuld normalisering koster ca. 3 mia. kr. (helårseffekt). Gennemføres fuld normalisering med effekt fra og med 2. halvår 2020 vil effekten i 2020 være ca. 1½ mia. kr. (besparelsen for virksomheder og statens mindreprovenu er nogenlunde 1:1)

5.4 Afskaffelse af den kommunale dækningsafgift (statslig kompensation af kommunerne)

Den kommunale dækningsafgift på erhvervsejendomme udgør en stor udfordring for erhvervslivet i de knap 40 kommuner, som opkræver afgiften. Afgiften skal betales uanset

omsætning og overskud, og samtidig står den i vejen for bl.a. energirenoveringer af erhvervsbygninger, fordi energirenoveringer øger værdien af bygningen, hvilket udløser en højere dækningsafgift.

Derfor foreslår DI en afskaffelse af dækningsafgiften fra og med andet halvår 2020 vil lette virksomhedernes 2020-skat med ca. 1,3 mia. kr. og herefter med 2,5 mia. kr. årligt. Det foreslås, at staten kompenserer kommunerne for dette tab. Provenutabet efter tilbageløb og adfærd udgør ca. 700 mio. kr. i 2020 og herefter det dobbelte.

5.5 Fradrag for eksterne omkostninger vedrørende strategiske tilpasninger mv.

Virksomheder har efter gældende ret ikke fradrag for eksterne udgifter, der har til formål at tilvejebringe et nyt indkomstgrundlag, enten i form af start af en helt ny virksomhed eller ved udvidelse af en igangværende virksomhed ud over dens hidtidige rammer. Det må imidlertid forventes, at den igangværende krise vil udløse et udbredt behov for virksomhedstilpasninger. Hvor mange større virksomheder i den forbindelse vil kunne gøre brug af interne ressourcer – med fradrag – så vil især mindre virksomheder ofte være nødt til at tilkøbe ekstern rådgivning, som der pt. ikke er fradrag for.

DI foreslår derfor at udvide fradragsretten for omkostninger vedrørende strategiske tilpasninger til også at omfatte eksterne omkostninger – med effekt allerede fra 2020. Udvidelsen vurderes at ville sænke virksomhedernes skatteregning med ca. 120 mio. kr. årligt (ca. 100 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd).

5.6 Afskaffelse af begrænsning på udnyttelse af fremførte underskud

Krisen må – trods hjælpepakker – forventes at ville betyde, at en lang række virksomheder får et skattemæssigt underskud i 2020. Under normale omstændigheder ville dette underskud kunne modregnes i efterfølgende overskud, således at virksomheden (igen) først skal betale selskabsskat, når underskuddet er dækket. Imidlertid har der siden 2012 været en begrænsning på virksomhedernes udnyttelse af tidligere underskud til at nedbringe årets underskud. Aktuelt vil det betyde, at mange virksomheder kommer til at skulle betale selskabsskat før dette års underskud er dækket. Det vil hæmme virksomhedernes genopretning ved at dræne dem for de penge, der er nødvendige for at få virksomheden op i gear.

DI foreslår at afskaffe begrænsningen på udnyttelse af fremførte underskud. En afskaffelse er stort set provenuneutral på sigt, men vil på den korte bane koste staten et mindre milliardbeløb afhængig af størrelsen på de opbyggede underskud og hvor hurtigt de kan udnyttes. DI skønner med stor usikkerhed, at den umiddelbare skattebesparelse vil være omkring 1½ mia. kr. årligt i årene 2020 og 2021, svarende til omkring 1 mia. kr. årligt efter tilbageløb og adfærd.

5.7 Reduktion af bidrag til AUB

Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) finansierer og administrerer en række refusions- og tilskudsordninger på erhvervsuddannelsesområdet. Formålet er at skaffe flere praktikpladser. Der har de senere år været et årligt overskud i AUB på ca. 1 mia. kr., fordi virksomhedernes indbetalinger overstiger udbetalingerne fra AUB.

DI foreslår, at den løbende betaling af bidrag til AUB straks reduceres, så den svarer til de faktiske udgifter. Det vil for den resterende del af 2020 spare virksomhederne for 750 mio. kr.

5.8 Suspendering af 225-timers reglen i 2020

Med gældende regler skal kontanthjælps-, uddannelseshjælps- og integrationsydelsesmodtagere, der har modtaget ydelsen i sammenlagt 1 år i løbet af de sidste 3 år, have arbejdet mindst 225 timer inden for de seneste 12 kalendermåneder. Det foreslås, at 225-timers reglen suspenderes i 2020 tilsvarende den generelle suspension af rådighedsforpligtigheden for de ledige. Dansk økonomi står i en helt særlig udfordret situation og det må forventes at være ganske usikkert for mange i målgruppen at finde tilstrækkelige jobmuligheder i 2020.

I forbindelse med en suspendering af 225-timers reglen i 2020 vil man ved genindførelsen kunne lave en overgangsordning, som da 225-timers reglen blev indført i 2016. Modtagere af kontanthjælps-, uddannelseshjælps- og integrationsydelse kan i en overgangsperiode (fx fra 1. januar 2021 til 1. juli 2021) i stedet skulle have haft 113 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste seks kalendermåneder.

I forbindelse med aftalen Jobreform I fra 2015 blev det skønnet, at 225-timers reglen bidrager med godt 100 mio. kr. årligt til de offentlige finanser efter skat og tilbageløb og inkl. adfærd, hvilket derfor umiddelbart forventes at være udgiften for at suspendere ordningen i 2020. Dertil kommer et evt. mindre bidrag til de offentlige finanser i en mulig overgangsperiode ved genindførelsen af reglen.

5.9 Afskaffelse af G-dagene

Takket være brede politiske aftaler er antallet af G-dage (ledighedsdage hvor dagpenge til forsikrede ledige betales af arbejdsgiveren) reduceret til to G-dage. Senest har et enigt Folketing vedtaget en midlertidig suspendering af G-dagene frem til 31. maj 2020.

DI foreslår, at Folketinget vedtager permanent at afskaffe G-dagene, når den midlertidige suspendering udløber. Den umiddelbare besparelse for arbejdsgiverne skønnes at være på omkring 100 mio. kr. i 2020, stigende til det dobbelte fra og med 2021. Merudgiften for staten vil være omkring 75 mio. kr. i 2020 stigende til det dobbelte fra og med 2021.

5.10 Statslig udbetaling af feriepenge

Overgangen til den nye ferielov indebærer, at der indefrysnes feriemidler, som optjenes i overgangsfasen – 1. september 2019 til 31. august 2020 – og som først udbetales til lønmodtageren på personens pensioneringstidspunkt.

Der forventes at blive opsparret omkring 100 mia. kr. som indefrosne feriepenge. Af de opsparrede midler på omkring 100 mia. kr. er en mindre del, formentlig omkring 10 mia. kr., sparet op i Feriekonto, mens hovedparten opbevares hos virksomhederne indtil udbetaling. Hovedparten af midlerne kan således ikke blot udbetales til lønmodtagerne, uden det forringer virksomhedernes likviditet. Først ved optjeningsperiodens afslutning ultimo august 2020 vil det samlede optjente beløb kunne opgøres. Der sker dog en løbende registrering af de optjente beløb via e-indkomst.

DI foreslår, at lønmodtagerne får mulighed for at få alle deres indefrosne feriepenge udbetalt. For at undgå likviditetsdrænet i virksomhederne bør staten som en engangsudbetaling overføre midlerne (for den del, der ikke er sparet op i Feriekonto) til hver enkelt lønmodtager. Under antagelse af, at 90 pct. vælger at få deres penge udbetalt, vil der samlet blive frigivet godt 55 mia. kr. til forbrug (eller opsparing) for lønmodtagerne. Til gengæld vil lønmodtageren så ikke have beløbet til rådighed ved sin pensionering. Det er ikke meningen, at der afholdes ferie i forbindelse med udbetalingen.